

Slovo k povzbuzení na pondělí 11. května 2020 ...
Biblická čtení: Sk 14,5-18; Ž 115; Jan 14,21-26

Milé sestry, milí bratři,

zaměříme – dnes opravdu jen krátce – svou pozornost opět na obě biblická čtení.

První ze Skutků apoštolů nás stále ještě přenáší do doby první velké misijní cesty apoštola Pavla, kterou podnikl se svým spolupracovníkem Barnabášem. Vedla z Palestiny po moři přes Kypr, odtud do Malé Asie a pak zase přes Kypr zpět. Uskutečnila se v letech 46 až 48. Apoštolové navštívili postupně více míst, nějakou dobu v nich vždy pobýli a působili, dnes se konkrétně nacházíme v Ikóniu, v kraji přibližně ve středu Malé Asie, v městě Lystra. Máme před sebou svědeckví situace, která je důsledkem toho, co se stalo krátce před tím: Když židé ani v Ikoniu nechtěli naslouchat Pavlovu výkladu Starého zákona, nechtěli přijmout Krista, k němuž celé starozákonné dějiny směřují, obrací se Pavel s Barnabášem k pohanům.

A u pohanů v Lystře mají úspěch, zvláště když Pavel ve jménu Kristově uzdraví chromého. Obyvatelé města ho spolu s Barnabášem chtějí hned prohlásit za „bohy v lidské podobě“, dokonce už přivádějí ověčené býčky k rituální oběti. Apoštolům se jen stěží daří jim v tom zabránit. Nakonec zabráni a učiní tak jasným poukazem na Boha: Zázrak, který se stal, nebyl učiněn mocí jejich, ale mocí Boží, volají Pavel s Barnabášem s roztrženými šaty.

To je skutečně krásný moment, navíc velmi inspirativní. Do podobné situace se totiž může dostat i leckdo z nás. Takřka s jistotou to nebude tím, že by nás někdo chtěl provolat za bohy za vykonání nějakého zázraku, ten asi nikdy nevykonáme, ale docela snadno se může stát něco mnohem obyčejnějšího: Že nám třeba někdo začne připisovat zásluhy, které nejsou naše, nebo že nás začne za něco nekriticky chválit či dokonce obdivovat, anebo se nějaké naše kvality, které jsme si ale sami nedali, stanou důvodem našich nějakých úspěchů. Jistě si dovedeme představit celou řadu podobných povětšinou příjemných situací.

Samozřejmě, že na nějaké chvále, zvláště pokud by byla pravdivá a přiměřená, nemusí být ještě nic špatného. A ani nemusí být špatně, že chvála potěší. Nebezpečná však začne být ve chvíli, kdy jí začneme příliš věřit. Respektive když chvála natolik „zahraje“ na struhu naší ješitnosti, že uvěříme, že jsme skutečně „skoro bohové“, že ten či onen talent je jen naší zásluhou, že proto máme nějakou přednost před druhými.

A tak vždy, když se (náhodou) stane, že jsme za něco pochváleni, je dobré vzpomenout na dnešní situaci z prvního čtení: Ukážeme-li místo toho, abychom se nechali oslavovat, raději na Boha, původce všeho dobra i našich případných schopností, uděláme bezpochyby to nejlepší, co v dané situaci udělat můžeme. Je to lék proti naší pýše a krásné svědeckví naší víry v Boha stvořitele.

V evangelijním úryvku dnes pokračujeme ve čtení řeči na rozloučenou, řeči, kterou Pán Ježíš pronáší bezprostředně po poslední večeři a mytí nohou. Tato dlouhá řeč, jak jsme si již připomněli v minulých dnech, je jakýmsi testamentem Pána Ježíše, neboť vyjadřuje základní pravdy o jeho přebývání v nás a mezi námi po jeho nanebevstoupení a seslání Ducha svatého, tedy v čas církve. „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek“ slyšíme dnes z Ježíšových úst.

Láska ke Kristu spočívá v zachovávaní jeho slova. Láskyplná poslušnost je podstatou našeho následování Krista, je snad nejjednodušším vyjádřením našeho vztahu k němu, je ovocem proměny našeho nitra Boží milostí, je projevem naší spásy. Tak se také můžeme pokusit dnešní Kristovo slovo rozvést. Už svatý Irenej, první velký systematik starověké církve, církevní otec pocházející z Malé Asie, později biskup ve francouzském Lyonu, žijící v druhé polovině 2. století, formuloval ve svém hlavním pětisvazkovém díle *Adversus haereses*, že to, co Kristus v přijaté lidské přirozenosti především napravil, je právě schopnost poslušnosti, a to vlastní poslušností Otce až na kříž.

Schopnost sklonit se před Bohem, Kristem, naslouchat a poslouchat jeho slovo, protože toto slovo je vždy dobré: to by mělo být ovocem naší křesťanské proměny Kristovou milostí, našeho skutečného „zbožštění“, tedy připodobnění Kristu.

Když někdo někoho miluje, tak přeci chce činit, „co mu na očích vidí“. Poslušnost přání druhého není otrockou poslušností, ale radostí, svobodou lásky. A právě taková – a mnohem větší – by měla být naše láskyplná poslušnost k Pánu Ježíšovi...